

Kom
verder

Begrijpend lezen geïntegreerd in Wetenschap en Technologie

2016-2017
ACADEMIE PEDAGOGIEK EN ONDERWIJS

Apeldoorn	Deventer	Enschede
Spoorstraat 29	Handelskade 75	M.H. Tromplaan 28
7311 PE Apeldoorn	7417 DH Deventer	7513 AB Enschede
Postbus 70.000	Postbus 70.000	Postbus 70.000
7500 KB Enschede	7500 KB Enschede	7500 KB Enschede
Tel. 088 - 019 8888	Tel. 088 - 019 8888	Tel. 088 - 019 8888

Begrijpend lezen geïntegreerd in Wetenschap en Technologie

post-hbo

Begrijpend lezen is de motor voor levenslang leren. Het is het fundament voor de gehele cognitieve ontwikkeling van kinderen en jongeren. Hiervoor wordt al op jonge leeftijd de basis gelegd door naar verhalen te luisteren, erover na te denken maar ook door met de informatie daadwerkelijk wat te doen. Iedereen onderschrijft het belang van goed onderwijs in begrijpend lezen. Echter, veel leerkrachten en leerlingen vinden de lessen saai. Ze vinden de teksten niet interessant en de opdrachten ervaren ze vaak als zinloos. Daarbij zijn de opbrengsten over het algemeen laag. Om leesplezier en actief leren met interessante, taalrijke teksten bij leerlingen te vergroten, hebben we een lesmodel ontwikkeld waarbij de didactiek van begrijpend lezen en wetenschap & techniek zijn geïntegreerd. Met het lesmodel realiseren we een betere transfer van begrijpend lezen naar andere vakken. In het lesmodel is ook aandacht voor woordenschatontwikkeling (m.n. schooltaal), 21e eeuwse vaardigheden, en mondelinge en schriftelijke presentatievaardigheden.

Het doel van deze cursus

Het lesmodel dat we hebben ontwikkeld sluit aan bij de cyclus van onderzoekend leren. Deze cyclus wordt in de regel ingezet bij W&T-vakken. U leert met zelfgekozen thema's uit uw onderwijspraktijk stapsgewijs met het lesmodel te werken. We gaan praktisch aan de slag met recente theoretische inzichten rondom begrijpend lezen. U leert waar taalrijke, toegankelijke teksten aan voldoen. U leert hoe u lees- en woordstrategieën en grafische schema's op een functionele manier kunt inzetten in uw lessen en hoe u leerlingen kunt stimuleren deze leessteuntjes in te zetten waar nodig. Het uiteindelijke doel van de cursus is dat u met een nieuwe aanpak van begrijpend lezen het enthousiasme bij leerlingen verhoogt om met interessante teksten aan de slag te gaan. Hiermee vergroot u hun leesvaardigheden.

Doelgroep

Deze cursus is ontwikkeld voor leerkrachten groep 5 t/m 8, leesspecialisten, taalcoördinatoren en coördinatoren bovenbouw die aan de slag willen met begrijpend lezen.

Inhoud van de cursus

De opbouw van de cursus volgt de zeven stappen van onderzoekend leren. Theorie en praktijk gaan hand in hand en er is veel ruimte voor uitwisseling tussen de cursisten. In de eerste bijeenkomst maakt u kennis met de cyclus van onderzoekend leren en leert u hoe u een nieuw W&T-thema prikkelend introduceert bij uw leerlingen, zodat hun nieuwsgierigheid wordt gewekt en het bij hen direct veel vragen oproept (fase 1: introductiefase). Aan de hand van de thema's waarmee de cursisten met hun groep aan de slag gaan, wisselen we ideeën uit voor een uitdagende start. In de tweede bijeenkomst staat de verkenningsfase (fase 2) van onderzoekend leren centraal. In deze fase integreren we de didactiek van begrijpend lezen. U leert hoe u de vaardigheden die tijdens de begrijpendleeslessen centraal staan kunt integreren in het W&T-thema. Hierbij besteden we aandacht aan het kiezen van taalrijk leesmateriaal en het selecteren van digitale bronnen voor kinderen, het selecteren en vormgeven van effectieve leessteuntjes (begrijpendleesstrategieën, woordleerstrategieën, grafische schema's e.d.) en het instructiemodel. In de derde bijeenkomst leert u hoe u met uw leerlingen kunt komen tot een goede onderzoeksvraag en hoe een onderzoeksplan is opgebouwd. U maakt kennis met voorbeelden van scholen die hebben deelgenomen aan projecten van een van de wetenschapsknooppunten. In de vierde bijeenkomst presenteren de cursisten het onderzoeksplan van hun leerlingen en geven ze aan hoe zij aan de slag zijn met hun onderzoek in de klas (fase 4: uitvoeren onderzoek en fase 5: concluderen). Hierbij laten zij ook een filmopname van een les zien. U krijgt inzicht in hoe u leerlingen kunt leren conclusies te trekken uit de verkregen resultaten van het onderzoek. In de vijfde bijeenkomst komen fase 6 (presenteren) en fase 7 (verdiepen/verbreden) van onderzoekend leren aan bod. In deze bijeenkomst staat centraal hoe u uw leerlingen kunt leren een aansprekende mondelinge of schriftelijke presentatie te maken van hun onderzoek. Dat bestaat uit: het

bronnenonderzoek, de onderzoeksvraag, het onderzoeksplan en de resultaten en conclusies. Goed onderzoek roept altijd nieuwe vragen op. U leert hoe u leerlingen kunt stimuleren om op basis van onderzoeksresultaten nieuwe vragen te formuleren. Zij kunnen zich verder verdiepen in nieuwe bronnen of een nieuw onderzoek opzetten. Zij ervaren dat onderzoekend leren een cyclisch proces is dat alsmaar doorgaat. Leren houdt immers nooit op. Zij ontwikkelen zo een onderzoekende houding, waarin het zich verdiepen in interessante onderwerpen door erover te lezen en te ontdekken de motor is voor levenslang leren.

In de zesde bijeenkomst presenteren alle cursisten hun lessenserie aan de groep en krijgen hier feedback op. In deze bijeenkomst staat uitwisselen en leren van elkaars ervaringen centraal om uw eigen lessen waar nodig verder te optimaliseren.

Certificering

Na het uitvoeren van alle opdrachten en het verzorgen van de eindpresentatie ontvangt u een post-hbo certificaat.

In company

De cursus wordt in company gegeven, waarbij rekening wordt gehouden met specifieke wensen. De data en locatie worden in overleg vastgesteld.

Docent

De docenten zijn Hanneke Wentink, lector 'functionele geletterdheid in doorlopende leerlijnen' bij Saxion en Lars Henning docent/trainer Wetenschap en Technologie bij Saxion.

Informatie

Voor inhoudelijke informatie over de cursus kunt u contact opnemen met Hanneke Wentink, w.m.j.wentink@saxion.nl of 06-46225069.

Voor algemene informatie en aanmelding kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met:

Academie Pedagogiek & Onderwijs

Bureau Professionalisering

Betsie Gerrits, projectcoördinator

T: 088 - 019 3732

E: e.a.gerrits@saxion.nl